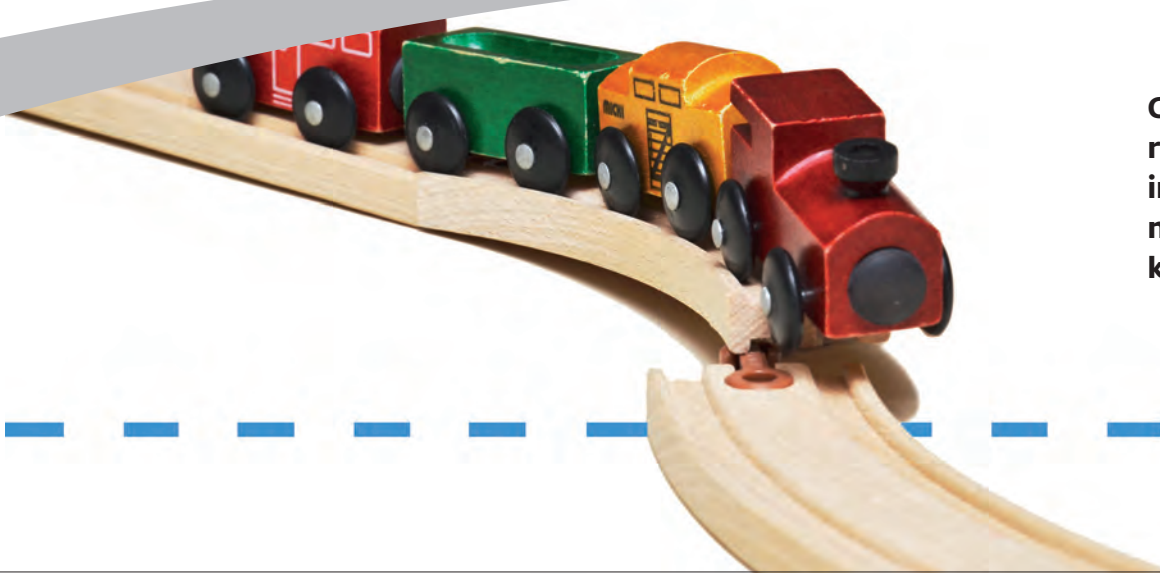

De nationella referenssystemen SWEREF 99 och RH 2000

– GÖR VARDAGEN I KOMMUNEN ENKLARE OCH SÄKRARE

Om de nya nationella referenssystemen införs i din kommun minskar risken för kostsamma misstag!

SWEREF 99 och RH 2000 ger, genom sin höga kvalité och goda geometri, säkrare mätresultat för exempelvis projektering och kartframställning.

Ju snabbare din kommun sätter igång med införandet desto snabbare går det att dra nytta av alla fördelar som de nya referenssystemen för med sig.

Kommunen får via samverkansprojektet Svensk geoprocess stöd och hjälp vid införandet av de nya referenssystemen.

DE NATIONELLA REFERENSSYSTEMEN SWEREF 99 OCH RH 2000

– GÖR VARDAGEN I KOMMUNEN ENKLARE OCH SÄKRARE

Sveriges alla kommuner, myndigheter samt många av marknadens övriga aktörer som projektörer, konsulter med flera, har behov av grundläggande geografisk information och fastighetsinformation (geodata). Referenssystemen i plan och höjd som alla koordinat- och höjduppgifter relaterar till utgör grunden för all mät- och kartverksamhet, projektering, planering och dokumentation. Om kommunens referenssystem är av varierande kvalitet blir också kartprodukterna av varierande kvalitet. Det kan ställa till problem av olika slag inte minst vid kommunövergripande projekt.

Utvecklingen i samhället går mot en ökad samverkan mellan kommuner och myndigheter. Om alla involverade aktörer i exempelvis ett bygg- eller infrastrukturprojekt utgår från samma referenssystem minskar riskerna för dyrbara misstag. De enhetliga, nationella referenssystemen bidrar till en kostnadseffektiv, säker och enkel samverkan med samhällets olika aktörer. Möjligheten att snabbt kunna utbyta geodata med andra aktörer är ovärder-

lig i många olika sammanhang som exempelvis i samband med stora byggprojekt, i miljöarbete eller när det uppstår krissituationer av olika slag. Detta är viktigt inte bara för kommunerna utan även för andra aktörer som kan ha behov av kommunens geodata. Om alla aktörer använder de nationella referenssystemen blir beslutsunderlagen säkrare och det går också snabbare att sätta in rätt åtgärder.

En investering för framtiden

Att införa nya referenssystem kräver initialt en del arbetsinsatser som genomgång av tidigare mäthandlingar, nymätningar, basgenomgångar, beräkningsanalyser och att ge information till alla berörda. Men jämfört med de fördelar som ett byte av referenssystem för med sig, kan arbetsinsatsen betraktas som en ren investering för framtiden. Till fördelarna hör bland annat att:

- det blir lättare för kommunen att utbyta geodata med omvärlden
- aktörer som arbetar över större områden med

exempelvis ledningar, vägar och vattendrag kan enklare använda sig av flera kommuners geodata samtidigt

- datautbyte i geodatasamverkan underlättas (ingen transformering av data behövs)
- mätresultaten vid GNSS-mätning blir säkrare
- det blir enklare att göra gemensamma upphandlingar av exempelvis flygfotografering.

En annan klar fördel med det nationella referenssystemet RH 2000 är att det blir möjligt att använda höjddata från den nationella höjdmodellen. Det går att ta fram höjdkurvor för exempelvis nya detaljplaner vilket är ett prisvärt alternativ för framförallt kommuner med mycket landsbygd. De noggranna data som höjdmodellen genererar kan även användas för att ta fram säkra översvämningsanalyser med riskbedömningar.

Möjlighet att ta del av öppna data

Inom samverkansprojektet Svensk geoprocess pågår ett arbete som syftar till att ta fram enhetliga geodataspecifikationer vilka förväntas bidra till hög kvalitet vid planering, fastighetsbildning, bygglovshantering och annan myndighetsutövning samt vara till nytta för företag och medborgare.

Tanken är att man lätt ska kunna kombinera kartinformation/geodatateman som man delar med andra. Utvecklingen går mot öppna data vilket innebär att vissa data släpps fria för samhällsnyttans skull. Privatpersoner såväl som kommuner och företag ska kunna använda och kombinera olika dataset som idag finns spridda i landet. För en kommun innebär detta att exempelvis planering och samordning underlättas. En grundläggande förutsättning för att kunna ta del av öppna data är att alla använder samma referenssystem.

Kompetenshöjning på köpet

En positiv bieffekt i samband med övergång till SWEREF 99 och RH 2000 är att berörd personal får en kompetenshöjning på köpet. Alla kommuner har inte täckande och homogena referensnät. Kunskapen om stomnätens standard är inte heller alltid så god. I samband med att kommunen inför de nya nationella referenssystemen görs en genomgång av de befintliga stomnäten och kommunen får kännedom om deras standard. Många frågor som tidigare inte behövt tagits upp synliggörs och diskuteras inom kommunen. Att vänta med ett referenssystembyte kan innebära att den kompetens som finns inom kommunen idag kan hinna gå förlorad på grund av pensionsavgångar. ➤

Stöd och hjälp

Regeringen har gett Lantmäteriet i uppdrag att i samverkan med kommunerna och SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) påskynda arbetet med att utarbeta enhetliga nationella specifikationer för offentlig användning av geodata samt att stödja kommuner i deras arbete att införa enhetliga referenssystem. Målet är att alla kommuner ska ha infört de nationella referenssystemen senast till halvårsskiftet 2016.

Genom Svensk geoprocess och uppdraget ERS (Enhetliga ReferensSystem) får kommunen stöd och hjälp. Lantmäteriets geodesiexperter bistår med tekniska råd och beräkningshjälp när kommunen ska införa nya referenssystem. De kommunex-

perter som är involverade i uppdraget delar med sig av de erfarenheter de fått i samband med att deras egna kommuner gått över till de nationella referenssystemen. Lantmäteriets regionala geodatasamordnare har en central roll när det gäller att samordna information och hjälpinsatser. Inom samverkansprojektet Svensk geoprocess har en omfattande dokumentation samlats in från kommuner och Lantmäteriets geodesienhet som kan bli en god hjälp till de kommuner som står inför arbetet att införa nya referenssystem.

Dokumentationen finns på Lantmäteriets hemsida: www.lantmateriet.se/Svenskgeoprocess
E-post: svenskgeoprocess@lm.se

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Mer information hittar du på:
www.lantmateriet.se

LANTMÄTERIET

Lantmäteriet, 801 82 Gävle
TELEFON 0771-63 63 63
E-POST kundcenter@lm.se

